

การพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในเด็กเตรียมปฐมวัยโดยการเล่านิทานประกอบคติสอนใจ

DEVELOPMENT OF MORALS AND ETHICS BEHAVIOR IN TODDLERS BY STORYTELLING MORAL TALES

ภัทราวรรณ จันทรเนตร์^{1)*} และ บุญไท เจริญผล²⁾

¹⁾⁻²⁾สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Pattarawan Channate^{1)*} and Boonthai Charoenpol²⁾

¹⁾⁻²⁾Faculty of Education Phranakorn si ayutthaya Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: cpattarawan@hotmail.com

Receive : October 1, 2024

Revised: November 6, 2024

Accepted: December 24, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในเด็กเตรียมปฐมวัยโดยการเล่านิทานประกอบคติสอนใจ 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในเด็กเตรียมปฐมวัยก่อนและหลังการเล่านิทานประกอบคติสอนใจ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กเตรียมปฐมวัยชาย-หญิงที่มีอายุระหว่าง 2-3 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นเตรียมปฐมวัย ห้อง 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา (ฝ่ายปฐมวัย) จำนวน 24 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ใช้เวลาในการวิจัย 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 15-20 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ 1) นิทานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในเด็กเตรียมปฐมวัย 2) แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคติสอนใจ 3) แบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของเด็กเตรียมปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test for Dependent Samples) ผลการวิจัยพบว่า เด็กเตรียมปฐมวัยหลังจากได้รับการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยการเล่านิทานประกอบคติสอนใจ มีคุณธรรมจริยธรรมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: คุณธรรมจริยธรรม เด็กเตรียมปฐมวัย การเล่านิทาน

ABSTRACT

The purposes of this research are to 1) study the morals and ethics behavior development of toddlers by storytelling moral tales; and 2) compare morals and ethics behavior in toddlers before and after the storytelling of moral tales. The sample used in this research consisted of 24 males and females aged 2-3 years old who were currently studying in Nursery 2 during the second semester of academic year 2023 in Demonstration School of Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University (Early Childhood Division). The experiment was conducted in the second semester of the academic year 2023. The research took 8 weeks in total, with the study being

conducted 3 days per week and 15-20 minutes on each study day. The instruments used in this research were 1) Tales of morals and ethics development in toddlers; 2) The lesson plans for the storytelling of moral tales; and 3) A behavioral observation assessment for moral and ethical behavior in toddlers. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and t-test. The research findings indicated that the moral and ethical behavior development in toddlers after the storytelling of moral tales was higher than before the storytelling at the statistical significance level of .01.

Keywords: morals and ethics, toddlers, storytelling

บทนำ

เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่สำคัญที่สุดสำหรับพัฒนาการของชีวิตมนุษย์ สิ่งที่ได้ รับประสบการณ์และการเรียนรู้ในช่วง 6 ปีแรกของชีวิตจะมีผลต่อการวางรากฐานที่สำคัญต่อบุคลิกภาพของเด็กที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาช่วงอายุระหว่าง 0-6 ปี ถือว่าเป็นช่วงโอกาสทองของการเรียนรู้ ในวัยนี้สมองเติบโตอย่างรวดเร็ว ถ้าเด็กได้รับการพัฒนา และได้รับการกระตุ้นด้วยวิธีการที่ถูกต้องจะช่วยสร้างเสริมให้มีความพร้อมสมบูรณ์ทั้งร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา จากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, 6) ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในข้อ 4 และ ข้อ 5 ของพัฒนาการทางด้านสังคม ไว้ดังนี้ ข้อ 4 รับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว ข้อ 5 ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัยจากคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 2 ข้อที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ได้กล่าวไว้ และได้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็ก ตั้งแต่เด็กที่อายุต่ำกว่า 3 ปี คุณธรรมจริยธรรมมีความสำคัญต่อสังคมประเทศชาติเพราะเป็นองค์ประกอบที่ทำให้มนุษย์ไม่เบียดเบียนหรือทำร้ายซึ่งกันและกัน และส่งเสริมให้มนุษย์มีจิตใจที่ดีงาม มีความรักความสามัคคี ความเมตตา เสียสละ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์

สามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็น คุณธรรมจริยธรรมเป็นความดีที่พึงประพฤติปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อสังคม เพื่อก่อให้เกิดกับความเจริญรุ่งเรืองขึ้นในสังคม บุคคลที่มีคุณธรรมจริยธรรมจะเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคม ถ้าสังคมใดมีคุณธรรมจริยธรรมจะทำให้สังคมนั้นพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว ในทางตรงกันข้ามถ้าในสังคมขาดคุณธรรมจริยธรรมจะมีผลกระทบต่อการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ดังที่วาดาแป้นห้วย (2560, 4) กล่าวว่า การสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลนั้นต้องเริ่มสร้างตั้งแต่เด็ก เพราะเด็กในวัยนี้จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการสร้างสรรค์ และพัฒนาประเทศชาติต่อไปโดยสถาบันที่จะทำหน้าที่พัฒนาจริยธรรมมีด้วยกันหลายสถาบัน เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา และสื่อมวลชน เป็นต้น

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเด็กแรกเกิด-6 ปี เด็กในวัยนี้เป็นวัยที่กำลังพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจะมีอิทธิพลต่อการเสริม ความพร้อมและพัฒนาการในขั้นต่อไป การสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็กเป็นสิ่งที่สำคัญของโรงเรียนและครอบครัว เด็กที่มีคุณธรรมจริยธรรมดีจะอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข จริยธรรมมีความสัมพันธ์กับคุณธรรม กล่าวคือ จริยธรรม

เป็นการประพุดิธรรม ความคิด คำพูด และการกระทำ
ที่ดีที่ทำให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข (เยาพา
เดชะคุปต์, 2552, 26) คุณธรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัย
หมายถึง การรับรู้ของเด็กเกี่ยวกับข้อที่พึงปฏิบัติและเป็น
ที่ยอมรับของสังคมสำหรับเด็กเตรียมปฐมวัย ดังนี้
1) พฤติกรรมด้านความมีน้ำใจ 2) พฤติกรรมด้าน
ความรับผิดชอบ (ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย)
3) พฤติกรรมด้านความมีวินัย (สนธยา ส้ารวผล, 2562,
12) ทั้งหมดนี้เป็นคุณธรรมจริยธรรมที่เด็กเตรียมปฐมวัย
ควรมีตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี

วิเชียร เกษประทุม (2550, 9-10) กล่าวว่าการพัฒนา
จริยธรรมให้กับเด็กมีหลายวิธี การใช้นิทาน การเล่นเกม
และการละเล่น มีคุณค่าและมีประโยชน์ ทั้งนี้นิทาน
ที่ให้ข้อคิดและคติเตือนใจ ช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม
ต่าง ๆ ที่สังคมพึงประสงค์ให้แก่ผู้ฟังนิทาน เช่น ให้ข้อสัถย์
ให้เชื่อผู้ใหญ่ ให้พูดจาไพเราะอ่อนหวาน ให้มี
ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ให้ขยันขันแข็ง เป็นต้น สอดคล้องกับ
งานวิจัยของ น้ำฝน ปิยะ (2543, 20-24) พบว่าการสอน
จริยธรรมโดยใช้นิทานในการสอนวินัยโดยครูเป็นผู้แต่ง
นิทานขึ้นและทดลองสอนจริง เมื่อมีเหตุการณ์ที่เด็ก
ขาดระเบียบผลของการปลูกฝังวินัยจากการเทียบเคียง
จากนิทานพบว่า เด็กพอใจ เข้าใจง่ายและจดจำได้
เด็กเตรียมปฐมวัย จะเริ่มเข้าใจและเริ่มมีจินตนาการ
มีการเลียนแบบนิทานจึงเป็นสื่อที่มีความเหมาะสม
ตรงกับความสนใจและสามารถถ่ายทอดคุณธรรม
ให้ออกมาเป็นรูปธรรมได้ การเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรม
ในวัยนี้ยังอยู่ในระดับก่อนเกณฑ์ (pre conventional
level) เด็กเตรียมปฐมวัย จะเข้าใจลักษณะของรูปธรรม
มากกว่านามธรรม นิทานจึงมีความเหมาะสม เพราะ
ทำให้เด็กเตรียมปฐมวัยสามารถเข้าใจคุณธรรมจริยธรรม
ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้นิทานยังสามารถใช้ปลูกฝัง
สิ่งต่าง ๆ ให้แก่เด็กได้อีกด้วย อย่างเช่น ในงานวิจัยของ
สายทิพย์ บำบัดภัย (2552, 94-95) พบว่า นิทานสามารถ
พัฒนาคุณลักษณะต่าง ๆ เช่น อิทธิพลของตัวแบบ
จากในนิทานมีผลต่อพฤติกรรม การรับรู้ด้านความมีวินัย

และความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัยและการจัดกิจกรรม
การเล่านิทานทำให้นักเรียนมีพฤติกรรม การควบคุม
อารมณ์ตนเองสูงขึ้นและเป็นการนำหนังสือนิทาน
ที่มีอยู่แล้วมาใช้โดยเน้นการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน
ประกอบกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การร้องเพลง การใช้หุ่นมือ
เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามความต้องการซึ่งสอดคล้องกับ
งานวิจัยของ ทิพวรรณ พละศักดิ์ (2559, บทคัดย่อ)
พบว่า การเล่านิทานสามารถพัฒนาจริยธรรมพรหมวิหาร 4
(เมตตา กรุณา มุชิตา อุเบกขา) ของเด็กปฐมวัยได้

นโยบายทางการศึกษาของไทยที่เน้นให้เด็กไทยนั้น
เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขและสอดคล้องกับ
วิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่เน้นในเรื่องให้เด็กเก่ง เด็กดี
และมีคุณธรรม เด็กเตรียมปฐมวัยเป็นวัยเริ่มเรียนรู้
และสำรวจโลกภายนอก ช่างคิด ช่างซักถาม เป็นวัย
ที่เพิ่งเข้าโรงเรียน เข้าสู่สังคมกับผู้อื่น พัฒนาการด้านสังคม
ของเด็กเตรียมปฐมวัยจะเห็นว่าเด็กเปลี่ยนแปลงจาก
การพึ่งพาผู้อื่นในวัยทารกมาสู่การพึ่งพาตนเอง อยากรจะ
ทำอะไรต่าง ๆ ด้วยตนเองมากขึ้น เริ่มยอมรับกฎเกณฑ์
ของสังคม แม้จะมีความเป็นตัวของตัวเองจนดูเหมือนดื้อ
ต่อต้าน แต่พฤติกรรมนี้ก็อยู่ไม่นาน เนื่องจากเด็ก
จะเริ่มเรียนรู้ว่าการทำอย่างนี้พ่อแม่หรือคนอื่นไม่ชอบ
เด็กวัยนี้แรกเข้าโรงเรียนจะหวงของไม่ยอมแบ่งหรือให้
คนอื่นยืม ธรรมชาติของเด็กวัยนี้เขาจะไม่รู้จักแบ่งปัน
ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง จึงเป็นวัยที่เหมาะสมที่จะเริ่ม
ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็กในวัยนี้เพื่อเป็น
การเตรียมความพร้อมให้เขาสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่น
ได้อย่างมีความสุข

จากข้อค้นพบดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจ
ที่จะพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมในเด็กเตรียมปฐมวัย
โดยการเล่านิทานประกอบคติสอนใจ ซึ่งผลจากการวิจัย
ครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับ
เด็กปฐมวัยในการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบ
คติสอนใจ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
ให้กับเด็กเตรียมปฐมวัยต่อไปและเป็นประโยชน์สามารถ
ดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในเด็กเตรียมปฐมวัยโดยการเล่านิทานประกอบคติสอนใจ

2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในเด็กเตรียมปฐมวัยก่อนและหลังการเล่านิทานประกอบคติสอนใจ

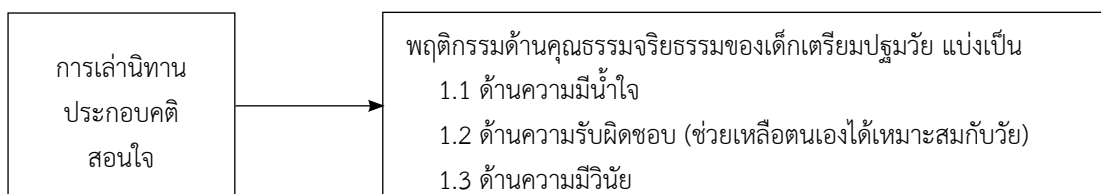
ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กเตรียมปฐมวัยชาย-หญิงที่มีอายุระหว่าง 2-3 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นเตรียมปฐมวัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา (ฝ่ายปฐมวัย) จำนวน 50 คน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กเตรียมปฐมวัยชาย-หญิงที่มีอายุระหว่าง 2-3 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นเตรียมปฐมวัย ห้อง 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา (ฝ่ายปฐมวัย) จำนวน 24 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นิทานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมประกอบคติสอนใจ จำนวน 8 เรื่อง ได้แก่ 1) เรื่องกระต่ายน้อยผู้แบ่งปัน 2) เรื่องลูกหมูกับไอศกรีม 3) เรื่องวีรียากเก่ง 4) เรื่องวีรียไม่ชอบกินผักผลไม้ 5) เรื่องนางฟ้าแสนสวยกับสองพี่น้อง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น การเล่านิทานประกอบคติสอนใจ

ตัวแปรตาม การพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรม

จริยธรรมของเด็กเตรียมปฐมวัย แบ่งเป็น

1) ด้านความมีน้ำใจ 2) ด้านความรับผิดชอบ (ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย) 3) ด้านความมีวินัย

3. ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้

ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ใช้เวลาในการวิจัย 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันอังคาร พุธ และพฤหัสบดี โดยผู้วิจัยมองว่าในต้นสัปดาห์เมื่อเด็กหยุดเสาร์อาทิตย์ เด็กจะต้องปรับตัวก่อนในวันจันทร์และวันวันศุกร์เพื่อให้ครูได้สังเกตพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของเด็กและมีเวลาในการปรับปรุงพฤติกรรม วันละ 15-20 นาที ในกิจกรรม การเล่านิทานหลังจากตื่นนอนเนื่องจากในช่วงเวลาหลังตื่นนอนเด็ก ๆ จะรู้สึกผ่อนคลายรับรู้ได้ดีและเป็นช่วงกิจกรรมการเล่านิทานของเด็กอยู่แล้ว

เด็กเตรียมปฐมวัยมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมสูงขึ้นหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคติสอนใจ

ไม่ชอบทั้งขยะ 6) ช่วยเก็บแบบนี้เก่งที่สุดเลย 7) ใครรอได้แบบนี้เก่งที่สุดเลย 8) รีบมาบอกไวโนะ

2. แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคติสอนใจ

3. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การสร้างนิทานประกอบคติสอนใจพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในเด็กเตรียมปฐมวัย

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
ดังนี้ นิทานพื้นบ้าน นิทานและหุ่นสำหรับเด็กปฐมวัย
นิทานประกอบคติสอนใจและเทคนิคการเล่านิทาน

1.2 สร้างฉากนิทานและตัวละครนิทาน
พัฒนาคุณธรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในเด็ก
เตรียมปฐมวัยประกอบคติสอนใจ มีเกณฑ์โดยยึดหลักสูตร
การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ของช่วงอายุ 2-3 ปี
จำนวน 8 เรื่อง

1.3 นำฉากนิทานและตัวละครนิทาน พัฒนา
พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในเด็กเตรียมปฐมวัย
ประกอบคติสอนใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ
3 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของกิจกรรม
จุดมุ่งหมายและหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content
validity) โดยมีค่าความสอดคล้องอยู่ที่ 0.67-1.00

1.4 ปรับปรุงแก้ไขฉากนิทานและตัวละคร
พัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในเด็กเตรียม
ปฐมวัยประกอบคติสอนใจ ให้เหมาะสมตามคำแนะนำ
ของผู้เชี่ยวชาญ

1.5 นำฉากนิทานและตัวละครพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรมในเด็กเตรียมปฐมวัยประกอบคติสอนใจ
ที่ปรับปรุงเหมาะสมแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่ม
ที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

2. การสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน
ประกอบคติสอนใจ ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
ดังนี้ นิทานและหุ่นสำหรับเด็กปฐมวัย นิทานประกอบ
คติสอนใจ นิทานพื้นบ้าน เทคนิคการเล่านิทาน
ศึกษาแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา (ฝ่ายปฐมวัย)

2.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 ของช่วงอายุ 2-3 ปี

2.3 สร้างแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

ประกอบคติสอนใจ จำนวน 24 แผน โดยมีขั้นตอน
การดำเนินงานดังนี้

2.3.1 ชื่อกิจกรรมนิทาน

2.3.2 จุดมุ่งหมายของการทำกิจกรรม

2.3.3 ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

2.3.4 วัสดุที่ใช้ในการทำกิจกรรม

2.3.5 ประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม
จริยธรรมของเด็กเตรียมปฐมวัย

2.4. นำแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน
ประกอบคติสอนใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ
3 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของกิจกรรม
จุดมุ่งหมายและหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content
validity) โดยมีค่าความสอดคล้องอยู่ที่ 0.67-1.00

2.5 นำแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน
ประกอบคติสอนใจที่ปรับปรุงเหมาะสมแล้วไปทดลองใช้
(try out) กับกลุ่มที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

3. การสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรม
จริยธรรม ดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
กับการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม
สำหรับเด็กปฐมวัยของ สนธยา สาร์วยผล (2562, 14-17)
และประไพ ประดิษฐ์สุทธาวาร (2559)

3.1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 ช่วงอายุ 2-3 ปี

3.1.2 ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของเด็กเตรียมปฐมวัย
ของ ทิพวรรณ พลศักดิ์ (2559, 72-77) พันยศ เงินวัฒนะ
(2560, 35-37)

3.1.3 ศึกษาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ

3.1.4 ศึกษาเอกสารการพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรมและค่านิยม: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ

3.2 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรม
จริยธรรม ซึ่งเป็นแบบสังเกตที่มีพฤติกรรมด้านคุณธรรม
จริยธรรมทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความมีน้ำใจ
2) ด้านความรับผิดชอบ (ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสม

กับวัย) 3) ด้านความมีวินัย จำนวน 10 ข้อ รวม 30 คะแนน

3.3 สร้างคำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมอย่างชัดเจน มีระดับการให้คะแนนแบบรูปคือ 3, 2, 1 ดังนี้

3 หมายถึง พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เด็กสามารถปฏิบัติได้ทุกครั้ง

2 หมายถึง พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เด็กสามารถปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง

1 หมายถึง พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เด็กไม่สามารถปฏิบัติเองได้โดยให้สอดคล้องกับแบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมทั้ง 3 ด้าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.4 นำแบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม และคำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัยจำนวน 3 ท่าน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity)

3.5 ปรับปรุงแบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม และคำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.6 นำแบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม และคำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การทดลองในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับเด็กเตรียมปฐมวัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. สังเกตเด็กเตรียมปฐมวัยก่อนลงวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเพื่อหาพื้นฐานการพัฒนา ด้านคุณธรรมจริยธรรมในเด็กเตรียมปฐมวัย โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม

2. ดำเนินการวิจัยกับเด็กเตรียมปฐมวัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคติสอนใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์

สัปดาห์ละ 3 วัน ได้แก่ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี วันละ 15-20 นาที

3. เมื่อดำเนินการวิจัยครบ 8 สัปดาห์แล้วทำการสังเกต โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมกับกลุ่มตัวอย่าง

4. นำคะแนนที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมก่อนและหลังการเล่านิทานประกอบคติสอนใจไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยอาศัยการวิจัยแบบการทดลองกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ One – Group Pretest Posttest Design

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ย
2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของนิทานประกอบคติสอนใจพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมในเด็กเตรียมปฐมวัย (IOC)
4. หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคติสอนใจ (IOC)
5. หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม (IOC)
6. เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในเด็กเตรียมปฐมวัยโดยการเล่านิทานประกอบคติสอนใจก่อนและหลังการจัดกิจกรรม โดยใช้ t- test for dependent samples

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของเด็กเตรียมปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองจำแนกรายด้าน พบว่า เด็กเตรียมปฐมวัยมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมสูงขึ้นทุกด้าน

ตารางที่ 1 ผลการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของเด็กเตรียมปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองจำแนกรายด้าน

พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม	N	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านความมีน้ำใจ	24	4.13	1.30	8.17	1.24
ด้านความรับผิดชอบ (ช่วยเหลือตนเองเหมาะสมกับวัย)	24	6.00	2.15	11.13	1.48
ด้านความมีวินัย	24	4.21	1.38	8.42	1.32
รวม	24	4.78	0.47	9.24	0.12

ผลการวิเคราะห์ตาราง 1 พบว่า พฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรม 1) ด้านความมีน้ำใจก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.13$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.30) และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 8.17$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.24) แสดงว่าเด็กเตรียมปฐมวัยมีทักษะด้านความมีน้ำใจสูงขึ้น 2) ด้านความรับผิดชอบ (ช่วยเหลือตนเองเหมาะสมกับวัย) ก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 6.00$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 2.15) และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 11.13$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.48) แสดงว่าเด็กเตรียมปฐมวัยมีด้านความรับผิดชอบ (ช่วยเหลือตนเองเหมาะสมกับวัยสูงขึ้น) 3) ด้านความมีวินัย ก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.21$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.38) และ

หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 8.42$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.32) แสดงว่าเด็กเตรียมปฐมวัยมีทักษะด้านความมีวินัยสูงขึ้น

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบผลการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองในภาพรวมหลังการเล่านิทานประกอบคติสอนใจ พบว่า เด็กเตรียมปฐมวัยมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคติสอนใจ แสดงว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคติสอนใจมีการรับรู้และพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบคติสอนใจ (n = 24)

การประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{d}$	S.D. _d	t
ก่อนการใช้	14.33	4.18	14.14	0.44	19.25**
หลังการใช้	27.67	3.74			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตารางที่ 2 พบว่า คะแนนการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในเด็กเตรียมปฐมวัยโดยการเล่านิทานประกอบคติสอนใจก่อนจัดกิจกรรมมีคะแนนค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 14.33$) ส่วนหลังจากการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคติสอนใจ

มีคะแนนค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 27.67$) เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับกันพบว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในเด็กเตรียมปฐมวัย โดยการเล่านิทานประกอบคติสอนใจสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในเด็กเตรียมปฐมวัยโดยการเล่านิทานประกอบคติสอนใจ 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในเด็กเตรียมปฐมวัยก่อนและหลังการเล่านิทานประกอบคติสอนใจ

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของเด็กเตรียมปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองจำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้ 1) ด้านความมีน้ำใจ ก่อนการทดลองค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.13) หลังการทดลองค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 8.17) 2) ด้านความรับผิดชอบ ก่อนการทดลองค่าเฉลี่ย 6.00 หลังการทดลองค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 11.13) 3) ด้านความมีวินัย ก่อนการทดลองค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.21) หลังการทดลองค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 8.42) กล่าวคือ เด็กเตรียมปฐมวัยมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยเฉลี่ยแยกรายด้านหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคติสอนใจสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมและเมื่อเปรียบเทียบพัฒนาการด้านคุณธรรมจริยธรรมในเด็กเตรียมปฐมวัยก่อนและหลังการเล่านิทานประกอบคติสอนใจพบว่า เด็กเตรียมปฐมวัยมีคุณธรรมจริยธรรมสูงขึ้นหลังการเล่านิทานประกอบคติสอนใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมจริยธรรมสามารถพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของเด็กเตรียมปฐมวัยได้เป็นอย่างดี สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. การพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของเด็กเตรียมปฐมวัยหลังการเล่านิทานประกอบคติสอนใจสูงขึ้นเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน 3 ด้าน คือ 1) ด้านความมีน้ำใจ ได้แก่ แบ่งปันของเล่นให้ผู้อื่น ช่วยเพื่อนเก็บของเล่น ช่วยครูเตรียมอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ 2) ด้านความรับผิดชอบช่วยเหลือตนเอง เหมาะสมกับวัย ได้แก่ สวมเสื้อผ้าโดยมีคนช่วย บอกได้ว่าตนเองต้องการขับถ่าย รักษาความสะอาดต่อตนเอง ดูแลรักษาของใช้ของตนเอง 3) ด้านความมีวินัย ได้แก่

ทั้งขยะได้ถูกที่ รู้จักรอคอยในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ปฏิบัติตามข้อตกลงในห้องเรียนได้ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวมีผลมาจากการเล่านิทานประกอบคติสอนใจ โดยนิทานคติสอนใจดังกล่าว เป็นนิทานที่ผู้วิจัยแต่งขึ้น มีเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ตรงและชัดเจน โดยสอดแทรกเนื้อหาคุณธรรมจริยธรรมที่ต้องการสอนเด็กลงไปนิทานตามจุดประสงค์ที่ต้องการ ทำให้เด็กได้รับเนื้อหาความรู้ และได้ปฏิบัติกิจกรรมที่ทำให้เกิดพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม ที่ปรากฏในนิทานโดยไม่รู้สึกว่าถูกบังคับ อีกทั้งแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานมีการออกแบบอย่างเป็นระบบ มีลำดับขั้นตอนตามระยะเวลาที่กำหนดและเหมาะสม อีกทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยยึดหลักการและทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กเตรียมปฐมวัยจึงเรียนรู้จากนิทานคุณธรรมจริยธรรมได้อย่างสนุกสนานและไม่เครียด เป็นผลดีต่อพัฒนาการของเด็กเตรียมปฐมวัย ซึ่งนิทานถือเป็นสื่อการสอนอย่างหนึ่งที่สามารถทำสิ่งที่เป็นามธรรมให้เป็นรูปธรรมได้เป็นอย่างดี โดยผู้วิจัยเลือกแต่งนิทานเรื่องที่ใกล้ตัวเด็ก มีเนื้อหาสาระสัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้และการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมทั้ง 3 ด้าน ซึ่งโดยธรรมชาติของเด็กเตรียมปฐมวัยเด็กจะเรียนรู้จากการเลียนแบบพฤติกรรม ฉะนั้นแบบอย่างที่ดีจะทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมที่ดี ดังนั้น การพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัยหลังจากการเล่านิทานประกอบคติสอนใจจึงส่งผลให้เด็กเตรียมปฐมวัยเกิดการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเตรียมปฐมวัยเกิดการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมได้เป็นอย่างดี และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของปริมภา ร่วมสุข (2558, บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า เด็ก ๆ จะชอบนิทานที่มีเนื้อเรื่องตัวละคร ภาษาและภาพประกอบที่น่าสนใจ จะมีผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมคุณธรรมความมีน้ำใจของกลุ่มตัวอย่าง โดยค่าคะแนนเฉลี่ยการทำแบบทดสอบพฤติกรรมคุณธรรมด้านความมีน้ำใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองเล่านิทานอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 และจากงานวิจัยของปราณี ปรียาว่า (2551, บทคัดย่อ) ที่พบว่า เด็กปฐมวัยหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานและติดตามผล มีการพัฒนาจริยธรรมหลังการจัดกิจกรรมเล่นิทานอยู่ในระดับดีมาก แตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. เมื่อเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมในเด็กเตรียมปฐมวัยก่อนและหลังการเล่นิทานประกอบคติดสอนใจ พบว่า เด็กเตรียมปฐมวัยมีคุณธรรมจริยธรรมสูงขึ้นหลังการเล่นิทานประกอบคติดสอนใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากนิทานกับเด็กเป็นของคู่กัน โดยธรรมชาติของเด็กเตรียมปฐมวัยส่วนใหญ่ชอบฟังนิทาน เพราะนิทานให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน และตอบสนองความต้องการของเด็กได้เป็นอย่างดี การเล่นิทานประกอบคติดสอนใจจึงเปรียบเสมือนเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้เด็กสนใจ ซึ่งความสนใจนี้เป็นแรงจูงใจภายในที่มีพลังผลักดันให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน นำไปสู่ความองงามและพัฒนาในทุกด้าน ถ้าผู้เล่ามีเทคนิคในการเล่นิทานที่ดี เด็กจะติดตามเนื้อเรื่องในนิทานอย่างเต็มใจโดยไม่ต้องมีการบีบบังคับ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีทางสังคมของแบนดูรา ที่ชี้ให้เห็นว่ากระบวนการสนใจที่มีผลต่อการรับรู้ของเด็ก ถ้าเด็กมีความสนใจจะเกิดการรับรู้ได้ดี ครูจึงสามารถสอดแทรกเนื้อหาและคุณธรรมต่างๆ ที่ต้องการสอนเด็กลงไปในการเล่นิทานตามจุดประสงค์ที่ต้องการได้ ซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบแทรกซึมและสอดคล้องกับ ดวงเดือน แฉ่งสว่าง (2542, 15-20 อ้างถึงในวิรุณา สุวรรณวงศ์, 2564, 101) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของนิทานสำหรับเด็กปฐมวัยไว้ว่า นิทานช่วยแก้ไขพฤติกรรมและสร้างเสริมคุณธรรมในเด็กเล็ก ๆ ครูสามารถใช้นิทานแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้เป็นอย่างดี โดยหยิบยกพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องซึ่งครูได้สังเกตเห็นในห้องเรียน ในสนามกลางแจ้ง ในการเล่นของเล่นตามมุมต่าง ๆ ในการตรวจสอบสุขภาพตอนเช้า และในกิจกรรมประจำวันต่าง ๆ เช่น เล่นของเล่น

แล้วไม่เก็บเข้าที่ พุดจาหยาบคาย ทั้งขยะไม่เป็นที่ไม่ยอมแบ่งปันของเล่นให้เพื่อน รังแกเพื่อนรังแกสัตว์ รับประทานอาหารที่ไม่เป็นประโยชน์ การไม่ชอบอาบน้ำ ไม่แปรงฟัน เป็นต้น นำมาแต่งขึ้นเป็นนิทานโดยไม่เอ่ยชื่อว่าเป็นพฤติกรรมของเด็กคนใดมาเล่าให้ฟังในชั้นเรียน พฤติกรรมใดที่พบว่า มีการทำผิดกันมาก ๆ ครูก็ควรจะนำนิทานที่เกี่ยวกับพฤติกรรมนั้นมาเล่าให้ฟังเสมอ ๆ โดยเน้นให้เห็นถึงผลไม่ดีที่ตัวเองของเรื่องได้รับ เมื่อตัวเองเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไม่กระทำในสิ่งที่ไม่ดี ก็จะได้รับรางวัลหรือสิ่งที่ติดอบสนอง เป็นต้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล จิวแพ (2549, บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า การเล่นิทานที่มีตัวแบบที่ดี โดยมีจุดมุ่งหมายให้เด็กได้เลียนแบบพฤติกรรมของตัวละครนั้น ๆ เป็นวิธีการที่เด็กเกิดการเรียนรู้ทางสังคมที่ดี เพื่อปลูกฝังจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับตัวเด็กโดยการเลียนแบบจากตัวละครที่ดีอีกประการหนึ่งที่ทำให้เด็กพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมมากขึ้นเพราะการเล่นิทานเป็นกิจกรรมสงบและผ่อนคลายเด็กจะมีสมาธิในการรับรู้สิ่งต่าง ๆ ดังเช่น งานวิจัยของ สุนทรียา ศรีวรจันทร์ (2558, บทคัดย่อ) พบว่า การจัดประสบการณ์เล่นิทานประกอบหุ่นสามารถพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และงานวิจัยของ ญัฐชา จงทวีผล (2563, บทคัดย่อ) ที่ทำเรื่องการเล่นิทานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของเด็กปฐมวัยผลการวิจัยพบว่าคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้ง 3 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยเพิ่มมากที่สุด คือ ด้านการรู้จักควบคุมตนเอง รองลงมาคือ ด้านความเมตตากรุณาและด้านการรู้จักพึ่งพาตนเองตามลำดับสอดคล้องกับพัฒนาชุดนิทานเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของเด็กวัยเตาะแตะซึ่งลักษณะและเนื้อหาของนิทานที่ผู้วิจัยใช้ในการเล่นิทานเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีเนื้อหาสาระในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมชัดเจนประกอบกับสื่อ ฉากและตัวละคร

จากผ้าที่ใช้ในการเล่นนิทาน ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้เนื้อหาของนิทานมีความชัดเจนและน่าสนใจและจากการจัดกิจกรรม พบว่า เด็กมีความสนใจและร่วมมือในการทำกิจกรรมจึงทำให้ได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ทั้ง 3 ด้านคือ ด้านความมีน้ำใจ ด้านความรับผิดชอบ ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย ด้านความมีวินัยที่สอดคล้องตรงกันกับนิทานที่เล่าและระหว่างการเล่า ผู้วิจัยจะถามคำถามตามจุดประสงค์ของนิทานแต่ละเรื่องทำให้เด็กได้คิดและตอบคำถามที่ปรากฏอยู่ในนิทาน เด็กจึงเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงจากการกระทำ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก นอกจากนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ขวัญฟ้ารังสิยานนท์ (2558, 24) กล่าวว่า กระบวนการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัย ควรเชื่อมโยงให้เกิดการสอดผสานไปกับการพัฒนาทั้งสี่ด้าน ซึ่งจำเป็นจะต้องพัฒนาไปพร้อมกัน เพื่อให้เด็กได้เกิดความพร้อมมีแนวทางในการพัฒนาต่อยอดในระยะยาวต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กเตรียมปฐมวัย ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบคติสอนใจ ควรคำนึงถึงลักษณะของสื่อที่ใช้ประกอบในการทำกิจกรรมต้องแข็งแรง ทนทาน ปลอดภัย มองเห็นได้ชัดเจน และเหมาะสมกับวัยของเด็ก
2. สำหรับเด็กเตรียมปฐมวัย พบว่า ระยะเวลาของความสนใจจะมีไม่นาน ซึ่งระยะเวลาความสนใจของเด็กเตรียมปฐมวัย ในการฟังนิทานรวมทั้งกิจกรรมประมาณ 12 นาที การจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบคติสอนใจ จึงควรคำนึงถึงระยะเวลาในการจัดกิจกรรม ต้องมีความเหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก

3. กิจกรรมการเล่นนิทานประกอบคติสอนใจ ครูจะต้องสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในเด็กเตรียมปฐมวัยที่ได้ปฏิบัติจริงโดยครูคอยสังเกตพฤติกรรมเด็กในขณะที่ทำกิจกรรมในแต่ละช่วงสัปดาห์ เด็กสามารถแสดงพฤติกรรมเด่นชัดในด้านการพูดและการกระทำ เช่น ด้านความมีน้ำใจ เด็กจะช่วยเพื่อน เก็บของเล่น เด็กแบ่งปันของเล่นให้ผู้อื่น ด้านความรับผิดชอบ (ช่วยเหลือตนเอง) เด็กจะมีการบอกได้ว่าตนเองต้องการหยิบถ้วยหรือการสวมเสื้อผ้า ส่วนด้านความมีวินัย เด็กสามารถทิ้งกล่องนมและขยะลงถังขยะ ผลข้างเคียงที่ได้ตามมาจะทำให้เด็กเป็นคนดีมีความซื่อสัตย์และเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น เมื่อเด็กเห็นขยะที่พื้น เด็กจะเรียนรู้โดยเข้าไปเก็บมาทิ้งถังขยะได้ด้วยตัวเอง ซึ่งส่งผลให้เด็กนั้นมีคุณธรรมจริยธรรมในตนเอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผลการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานจากการจัดกิจกรรมรูปแบบอื่น เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็กเตรียมปฐมวัยต่อไป
2. ควรมีการศึกษาในลักษณะเดียวกันกับการสร้างนิทานสำหรับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านอื่น ๆ ให้กับเด็กปฐมวัย เช่น ความซื่อสัตย์ การให้อภัย เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2560**. กรุงเทพฯ: สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ขวัญฟ้า รังสิยานนท์ พรรัก อินทามระ ศศิพันธุ์ เปี้ยนเปี้ยนสิน ศีลสุภา วรรณสุทธิ และศิริพงษ์ ทิณรัตน์. (2562). **การพัฒนาแบบแผนการเสริมสร้างทักษะสมอง-อีเอฟสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในโรงเรียนเครือข่าย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- จารุณี ทรัพย์ประเสริฐ. (2552). ผลการเสนอตัวแบบผ่านนิทานสร้างเสริมสุนทรีย์โดยใช้สื่ออุปกรณ์ในเด็กปฐมวัย. **วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขารณศาสตร)** สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นฤมล จิวแพ. (2549). **ผลการเล่านิทานประกอบภาพที่มีต่อพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย**. ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- น้ำฝน ปิยะ. (2543). **การใช้นิทานปลายเปิดเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลระยอง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ณัฐชา จงทวีผล. (2563). การเล่านิทานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัยที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดนครราชสีมา. **ศึกษาศาสตร์ปริทัศน์**, 35 (2), 38-49.
- ประไพ ประดิษฐ์สุทธาวาร. (2559). **สอนลูกให้มีทักษะชีวิต (Life Skills)**. ค้นเมื่อ ธันวาคม 21, 2566, จาก <http://taamkru.com/th/>.
- ปราณี ปรีวาที. (2551). **การพัฒนาจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโดยการเล่านิทานและการติดตามผล**. ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พนัสศ เงินวัฒนะ. (2560). **เรื่องการพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัยด้วยวิธีการเสริมแรง**. ศูนย์การเรียนรู้นอกที่ตั้งนครนายก มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- ทิพวรรณ พละศักดิ์. (2560). **การพัฒนาจริยธรรมของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ข้อมูลการวิจัย.
- ภาวิดา แป้นห้วย. (2560). **การพัฒนาจริยธรรมด้านการพูดของเด็กปฐมวัยโดยใช้นิทานของนักเรียนชั้นเตรียมอนุบาล 3 ขวบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดทองหลาง**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2552). **การจัดการศึกษาปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: เอพี กราฟิก ดีไซน์.
- ลัดดาวัลย์ ยรรยงสง่า. (2548). **การพัฒนาชุดนิทานเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของเด็กวัยเตาะแตะ**. ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิเชียร เกษประทุม. (2551). **นิทานพื้นบ้าน ชุดที่ ๒ ชุดคติสอนใจ**. กรุงเทพฯ : เรื่องแสงการพิมพ์ (2002).
- วีรญา สุวรรณวงศ์. (2564). **การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นคนดีของเด็กปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์การนิทานคุณธรรม โรงเรียนอนุบาลวิภาวี จังหวัดบึงกาฬ**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สนธยา สำรวยผล. (2562). **แนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2**. ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

สายทิพย์ บำบัดภัย. (2552). ผลของการเล่นิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัย.

วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุนทรียา ศรีวรรณธ์. (2558).การพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์

การเล่นิทานต่อเนื่องประกอบหุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.